

KOLOBĚŽKA - znáte svoje povinnosti?

Publikováno: 8. 11. 2018

CDV

Během posledních let se ke zdravému pohybu přidala jízda na koloběžce. Jedná se o pohyb, který v sobě kombinuje fyzickou námahu a poměrně rychlý přesun z místa na místo a k tomu nenáročnost místa na zaparkování, jako je tomu v případě kola. Koloběžka se ve většině případů složí, vezme pod paži a odnese na místo uskladnění. Je většinou lehká, skladná, pohyblivá. Je oblíbeným sportovním a přepravním prostředkem malých i větších. Bez rozdílu pohlaví. A obliba jízdy na koloběžce stoupá s možností elektropohonem. Jízda je tak téměř bez námahy. Navíc se rozmáhá využití e-koloběžek jako dopravního prostředku formou sdílení (Praha).

Jedním z zásadních problémů však může být neznalost povinností při pohybu a to jak na silnici, tak i na chodníku. Jezdec na koloběžce je z pohledu zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, účastníkem silničního provozu – cyklistou (viz § 55 a § 57 a související ustanovení uvedeného zákona).

- Pohyb na koloběžce **po chodníku** je umožněn jen pro osoby **ve věku do 10 let**, stejně jako cyklistům.
- Povinností všech jezdců na koloběžce **do 18 let věku je za jízdy použít ochrannou přilbu** schváleného typu podle zvláštního právního předpisu **a mít ji nasazenou a řádně připevněnou na hlavě.**
- Jezdec na koloběžce **do 10 let se může pohybovat bez dozoru osoby starší 15 let na cyklostezce, na stezce pro cyklisty a chodce, v obytné zóně po celé její ploše.**
- **V pěší zóně**, jen pokud dopravní značka povoluje vjezd cyklistů.
- **V „Zóně pro cyklisty“ je zakázáno jet rychlostí vyšší než je 30 km/hod** – platí také pro jezdce na koloběžce a samozřejmě i pro cyklisty.
- **Pokud se jezdec na koloběžce do deseti let pohybuje na silnici, je nezbytný doprovod osoby starší 15 let**, jezdec na koloběžce může jet na silnici sám až po dosažení 10 let.

Jen věkovým limitem a výbavou jezdce na koloběžce není zákon naplněn. Koloběžka, stejně jako kolo, podléhá **povinné výbavě**. Mnoho koloběžek, zvláště těch, na kterých jezdí mladší děti, nemá ruční brzdu a brzdí se pouze tlakem na zadní blatník – nášlapnou brzdou.

A to už se nezmiňujeme o potenciálním nebezpečí některých typů elektrických koloběžek, které mohou dosahovat podstatně vyšších rychlostí jízdy. *„Samostatnou kapitolou (problémem) jsou **elektrokoloběžky (elektroběžky)**. Na základě výše uvedených skutečností, by měly být elektrokoloběžky považovány za jízdní kola pouze v případech, kdy se asistence elektropohonu vypne při rychlosti 6 km/h. Analogii s elektrokoly, tzn. dopomoc elektropohonu pouze při šlapání, si lze v případě elektrokoloběžek jen velmi obtížně představit. Z pohledu nařízení č. 168/2013 jsou tedy elektrokoloběžky považovány za dvoukolový moped.*

Povinná výbava koloběžek je definovaná **ve vyhlášce č. 341/2014 Sb.**, o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. **Koloběžka je zařazena mezi jízdní kola!**

- Volné konce řídítek musí být zaslepené, nejlépe gumovými rukojetmi.
- Na rukojeti nesmí být ostré hrany – nebezpečí vážného poranění při nárazu na řídítka.

BRZDA PŘEDNÍ A ZADNÍ

- Účinné na sobě nezávislé brzdy (přední a zadní). Vytuněné koloběžky mají kotoučové brzdy. Jinak se používají obyčejné brzdy „V“ brzdy - čelistové.
- Přední brzdou jsou vybaveny větší koloběžky. U koloběžek s malými kolečky je ruční brzda jen

pro zadní kolečko. Při brzdění přední brzdou u malých koloběžek – jsou velmi lehké, by mohlo dojít k přeletění přes řídítka. Správné brzdění chce nácvik!

- Ochrana páčky brzdy proti poranění – musí mít oblý konec.

ODRAZKY A JEJICH UMÍSTĚNÍ

- Přední odrazka – bílá barva, umístění vpředu pod řídítka. Může být kombinovaná s bílou přední svítilnou nebo blikáčkou.
- Zadní odrazka – červená barva, může být kombinovaná se zadní červenou svítilnou nebo odrazovým materiálem obdobných vlastností. Je možno použít i červené blikáčky.

OSVĚTLENÍ KOLOBĚŽKY ZA TMY, ZA SNÍŽENÉ VIDITELNOSTI

- Jezdec na koloběžce, stejně jako cyklista, je povinen za snížené viditelnosti mít za jízdy rozsvícený světlomet s bílým neoslňujícím světlem svítícím dopředu a zadní svítilnu se světlem červené barvy nebo přerušovaným světlem červené barvy. Je-li vozovka dostatečně a souvisle osvětlena, může jezdec na koloběžce použít náhradou za světlomet svítilnu bílé barvy s přerušovaným světlem.

Pro bezpečné provozování koloběžky je také nezbytný předpoklad, že je technicky způsobilá tj. bez závad.

Pro jezdce na koloběžce samozřejmě platí také veškeré **dopravní značky** a to jak svislé tak i vodorovné, stejně jako pro cyklisty.

Příklady svislých dopravních značek

Zákaz vjezdu jízdních kol B 8

Zákaz vjezdu vyznačených vozidel B 12

Značka zakazuje vjezd cyklistům/jezdcům na koloběžce a jízdu na jízdním kole/koloběžce. Vedení koloběžky je povoleno.

Značka zakazuje vjezd vozidlům vyznačených druhů, tudíž i jezdcům na koloběžce.

Příklady vodorovného dopravního značení:

Jízdní pruh pro cyklisty V 14

Značka vyznačuje pruh nebo stezku pro cyklisty. Šipka vyznačuje stanovený směr jízdy.

Piktogramový koridor pro cyklisty V 20

Značka vyznačuje prostor a směr jízdy cyklistů. Řidiče motorových vozidel upozorňuje, že se na pozemní komunikaci nachází zvýšený provoz cyklistů.

Přejezd pro cyklisty přímknutý k přechodu pro chodce V 8 b

Značka vyznačuje plochu určenou pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci bezprostředně sousedící s přechodem pro chodce. Plocha určená pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci může být zvýrazněna určeným symbolem nebo značkou „Jízdní pruh pro cyklisty“.

Prostor pro cyklisty V 19 (jezdce na koloběžce)

Značka vyznačuje prostor určený pro cyklisty čekající na světelný signál „Volno“.

Zákaz jízdy na koloběžce pochopitelně platí na místech pozemních komunikací označených:

Silnice pro motorová vozidla IZ 2a

Konec silnice pro motorová vozidla IZ 2b

Dálnice IZ 1a

Konec dálnice IZ 1b

Dopravní značky jsou obsahem Přílohy č. 1 k [vyhlášce č. 294/2015 Sb.](#), kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích.

Pro jezdce na koloběžce, kteří se pohybují na pozemních komunikacích, platí také **POKYNY POLICISTY**, musí také respektovat **SVĚTELNÉ SIGNALIZAČNÍ ZAŘÍZENÍ** – semafor a znát chování u tohoto zařízení. Platí pro ně signály, které jsou určeny pro cyklisty - dvoubarevná nebo tříbarevná soustava signálů. **Jezdec na koloběžce je řidič** a jako řidiči zákon č. 361/2000 Sb.

přikazuje respektovat vše, co platí pro řidiče motorových vozidel. Například pokud jezdec na koloběžce vidí před přechodem pro chodce stát chodce, který chce přejít přes přechod, je povinen zastavit a nechat jej přejít přes přechod.

V souladu s výkladem zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích **KOLOBĚŽKÁŘ V ROLI CHODCE** před přechodem pro chodce musí jezdec na koloběžce z koloběžky sesednout a koloběžku přes přechod jen vést, nesmí na ní jet. Rozhlíží se kolem sebe - vlevo a pak vpravo a zase vlevo. Na přechod může vstoupit až v okamžiku, kdy vidí, že vozidla zastavují a tzv. „pouští“ chodce na přechod přes silnici.

Přechod pro chodce V 7a

Značka vyznačuje místo určené pro přechod chodců přes pozemní komunikaci.

Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu pro chodce V 8b – platí i pro jezdce na koloběžce

Zde jezdec na koloběžce přes přejezd jede, nesedá.

Sdružený přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty V 8c

Značka označuje přechod pro chodce sdružený s plochou určenou pro přejezd cyklistů přes pozemní komunikaci v místě křížení stezky pro chodce a cyklisty s jinou pozemní komunikací.

JÍZDA V OBCI NA SILNICI S VÍCE PRUHY; Jezdec na koloběžce používá jen pravý jízdní pruh, levý jízdní pruh jen v případě nutnosti použití k objíždění, předjíždění, otáčení nebo odbočování.

Možnosti vedení koloběžky - „chodec“; Pokud jezdec na koloběžce vede koloběžku – stává se chodcem. Pokud musí jít po silnici, je povinen jít tak, aby byl co v největším bezpečí před projíždějícími vozidly a vozidla neohrožoval nebo neomezoval – jde vždy tak, aby měl koloběžku vlevo od sebe, tzn. směrem do silnice! Jezdec na koloběžce, který vede koloběžku, jde po pravé straně silnice, případně po pravé krajnici. Jezdec na koloběžce může koloběžku také vést po chodníku. Je to rozumnější už kvůli rozměrům koloběžky a vlastní bezpečnosti. Nesmí ohrozit chodce na chodníku. Jde vpravo, stejně jako chodci.

VYBRANÉ NEBEZPEČNÉ SITUACE, SE KTERÝMI SE MŮŽE JEZDEC NA KOLOBĚŽCE SETKAT NA SILNICI

Koloběžka je snadno přehlédnutelná v provozu, zvláště mezi vozidly kategorie SUV. Vozidla svojí výškou „zACLONÍ“ jezdce na koloběžce jsou tedy svojí „neviditelností“ ohroženi v provozu více, než motocyklisté. Dospělý jezdec na koloběžce je svojí výškou cca 180-185 cm a výškou nášlapné plochy nad úrovní silnice – světlost je už od 2,5 cm, necelých 190 cm vysoký - pokud je vzpřímený. Při jízdě je skloněný k řídkům, aby pohyb při odražení byl přirozený a méně namáhavý. Ani další koloběžky nemají světlost nášlapné plochy příliš velkou. Na křižovatce vypadá velmi zvláště, když se najednou před vozidly objeví stojící člověk a vy nevidíte, že jede na koloběžce.

Řidič může jezdce na koloběžce přehlédnout, pokud se jezdec na koloběžce ocitne v tzv. slepém úhlu vozidla. A vzhledem k výšce koloběžky je velmi nesnadné jezdce na koloběžce v provozu vůbec vidět. Zvláště, pokud při jízdě z kopce jezdec na koloběžce tzv. zalehne za řídky a jede vyšší rychlostí, než jedou vozidla ve stejném pruhu. Velmi špatně je identifikovatelný na malých sportovních koloběžkách, kdy není skoro koloběžka pod dospělým člověkem vidět. Řidič tak vidí jen rychle se přibližující se skrčenou postavu, tedy pokud ji vůbec vidí. Jezdec na koloběžce se ocitne přibližně na úrovni spodního okraje oken vozidla.

Jezdec na koloběžce **náhle vybočí ze směru jízdy** např. na nerovnosti na silnici – výpust kanalizace apod. Koloběžka je velmi citlivá na jakoukoliv nerovnost. Je velmi nebezpečné překonávat nerovnosti na silnici.

Na silnici je nebezpečná situace pokud **jezdce na koloběžce míjí nákladní vozidlo - tlaková vlna** může při předjíždění jezdců na koloběžce i shodit z kola, zvláště pokud vozidlo jede vysokou rychlostí a jezdec na koloběžce neočekává rázovou vlnu způsobenou projetím vozidla.

Pro jízdu je **vhodné vybírat trasu, která vede mimo silnici** a raději jet po cyklostezce. Je to bezpečnější a navíc jezdec na koloběžce by si měl vybírat jen cyklostezky s asfaltovým povrchem. Pro jízdu v terénu koloběžka není příliš vhodným dopravním prostředkem.

PŘEDJÍZDĚNÍ / OBJÍZDĚNÍ / VJÍZDĚNÍ

Pro jezdců na koloběžce platí, stejně jako pro cyklistu, **povinnost dávat znamení o změně směru jízdy pokud odbočuje, vjíždí na pozemní komunikaci nebo předjíždí**. Při objíždění stojícího vozidla a to jak z pravé strany nebo z levé strany, je zapotřebí si všimnout, zda řidič nebo spolujezdec neotevírají dveře. Náráz do dveří by mohl mít fatální následky!

UPOZORNĚNÍ PRO JEZDCE NA KOLOBĚŽCE

Pro cyklistu platí, že nesmí jet na kole a vést na vodítku psa, stejně tak to platí pro jezdců na koloběžce. Platí pro pozemní komunikace všech typů - viz § 58 (4) zákona č. 361/2000 Sb.

Na koloběžce může jet jen jedna osoba. Zvláště v období prázdnin se v mnohých půjčovnách na horách rodiče rozhodnou zpestřit prázdniny svým potomkům jízdou na koloběžce v tandemu. Koloběžka není dopravní prostředek pro převážení dětí a dospělých na jednom stroji. Velmi častým případem je, že rodič veze svoje dítě do školy/školky a jedou na jedné koloběžce. **Na koloběžce není místo pro dva jezdců, není zde místo pro bezpečné držení dítěte a další důvody pro bezpečnost při jízdě - v souladu se zákonem.**